

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Zarząd Zieleni
m.st. Warszawy

OGÓLNOPOLSKIE
TOWARZYSTWO
OCHRONY PTAKÓW

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Wprowadzenie

Ideą **BioBlitz** jest przeprowadzenie błyskawicznych inwentaryzacji przyrodniczych z udziałem lokalnej społeczności. Pomysłodawczynią pierwszej akcji BioBlitz była **Susan Rudy, pracownica National Park Service**, która pierwsze tego typu wydarzenie zorganizowała w 1996 r. Celem działania było uzupełnienie wiedzy nt. wartości przyrodniczych **Kenilworth Park & Aquatic Gardens** - jednego z waszyngtońskich parków. Od tamtej pory idea BioBlitz znalazła swoich zwolenników wśród wielu urzędów i organizacji z całego

Uczestnicy BioBlitz w trakcie badania zbiorowisk roślinnych

świata, w tym m.in. **Towarzystwa National Geographic**, które było inicjatorem wielu akcji skierowanych do młodzieży szkolnej.

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Druga warszawska edycja BioBlitz organizowana przez **Zarząd Zieleni m.st. Warszawy** (ZZW) we współpracy ze stowarzyszeniem **Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków** (OTOP) miała miejsce m.in. na terenie **Parku Fosa i Stoki Cytaдели**, w dniach 14-16 czerwca 2019 r. Wyniki prac opublikowano w formie zbiorczego raportu, a jego elektroniczna wersja dostępna jest na stronie <http://zzw.waw.pl>

Uczestnicy BioBlitz w trakcie badania pająków i kosarzy

Warszawa 14-16 czerwca 2019

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Głównym celem BioBlitz było przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej Parku Fosa i Stoki Cytadeli, zlokalizowanego w Warszawie, na terenie dzielnicy Żoliborz. Motywem przewodnim akcji był wspólny udział społeczeństwa oraz ekspertów w diagnozowaniu gatunków flory i fauny występujących na terenie ww. parku.

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

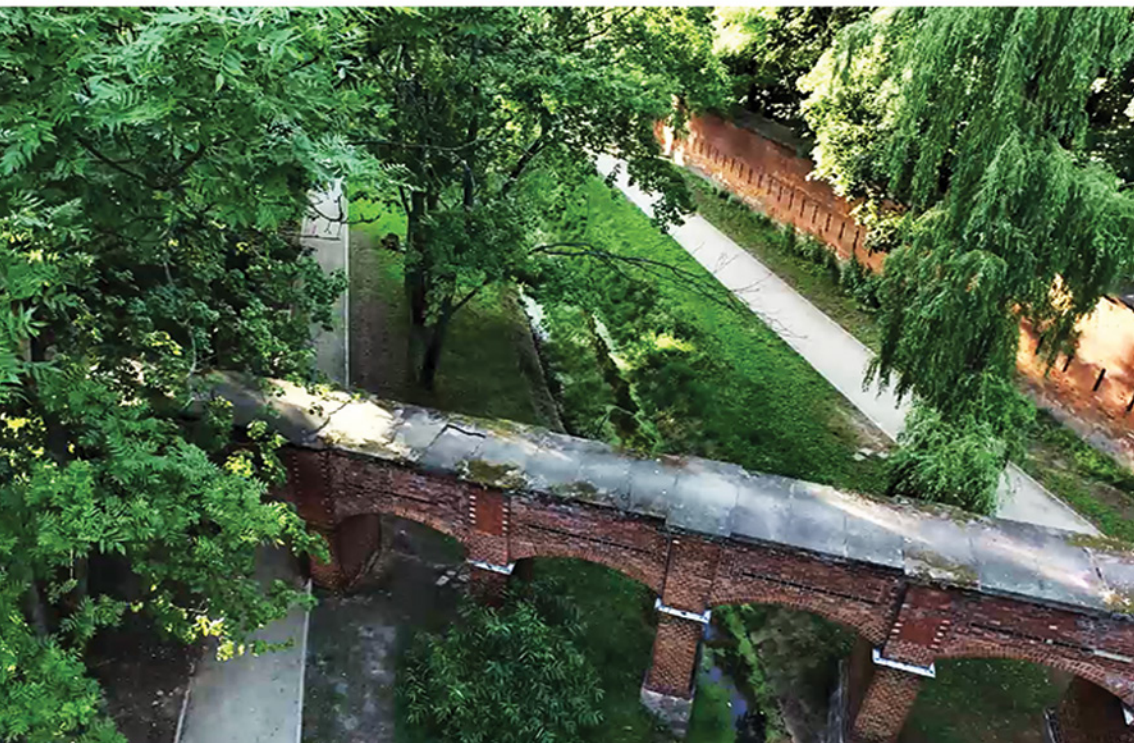
BioBlitz jest formą promocji różnorodności biologicznej miast. Dane o występowaniu gatunków uzyskane w trakcie inwentaryzacji służą lepszemu zarządzaniu i utrzymaniu terenów zieleni.

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Historia parku

Park Fosa i Stoki Cytadeli, założony został w 1950 r. wg projektu Zygmunta Stępińskiego i Krystyny Onitzchowej. Założenie parkowe obejmuje tereny zieleni wokół Cytadeli Warszawskiej.

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Fortyfikacje i park obejmują **część Skarpy Warszawskiej i doliny dawnej rzeki Drny**, w której korycie do dziś płynie woda. Cały park zajmuje powierzchnię ok. 17 ha i leży w strefie historycznej Żoliborza, objętej opieką konserwatora zabytków.

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Pleszka
Phoenicurus phoenicurus

W ramach **czerwcowego BioBlitz**
na terenie **Parku Fosa i Stoki**
Cytadeli zidentyfikowano **ponad**
300 gatunków flory i fauny.
Badaniami objęto przede wszystkim:

- grzyby
- porosty
- rośliny
- chrząszcze
- ważki
- pająki i kosarze
- wodne bezkręgowce
- motyle dzienne
- ryby
- płazy
- ptaki
- ssaki

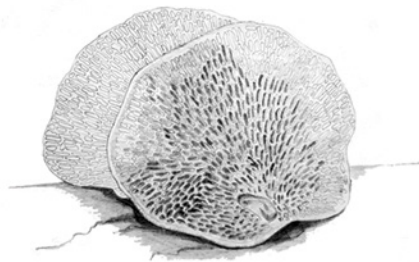
Warszawa 14-16 czerwca 2019

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

GRZYBY

W zakresie grzybów **zidentyfikowano aż 20 gatunków grzybów wielkoowocnikowych** oraz **16 mikroskopowych.**

Szczególnie cennymi dla obecności ww. grzybów są stare drzewa i martwe drewno.

Gmatwica pospolita
Daedaleopsis confragosa

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

POROSTY

Spośród **36 gatunków** porostów stwierdzonych na terenie parku najciekawszymi są:

mąkla tarniowa

Evernia prunastri

przylepnik złotawy

Melanelixia subaurifera

żeluczka izydiowa

Xanthoparmelia conspersa

Uczestniczka BioBlitz w trakcie badania porostów

*Mąkla tarniowa
Evernia prunastri*

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

ROŚLINY

Podczas akcji stwierdzono występowanie **123 gatunki roślin naczyniowych**. Na terenie parku występują **zbiorniki o charakterze łąk wilgotnych oraz łągów topolowych i wierzbowych**.

*Uczestnicy BioBlitz
w trakcie badań*

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

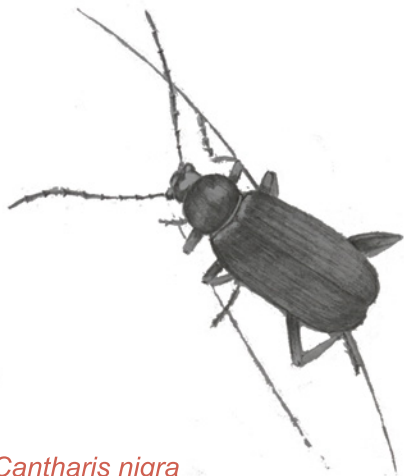
CHRZĄSZCZE

W ramach BioBlitz **zinwentaryzowano aż 56 gatunków chrząszczy**, należących do 19 rodzin *Coleoptera*.

Wśród stwierdzonych gatunków wiele związanych jest ze środowiskami wilgotnymi np. **ryjkowiec** *Luxus iridis* i **omomiłki**: *Cantharis nigra*, *Cantharis rufa*.

Kulczanka kosaćcówka
Lixus iridis

Cantharis nigra

Uczestnicy BioBlitz w trakcie badania owadów

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

WAŻKI

Na terenie parku stwierdzono
7 gatunków ważek.
Wśród nich znalazły się m.in.

husarz władca

Anax imperator

Husarz władca
Anax imperator

tężnica wytworna

Ischnura elegans

łunica czerwona

Pyrrhosoma nymphula

Łunica czerwona
Pyrrhosoma nymphula

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

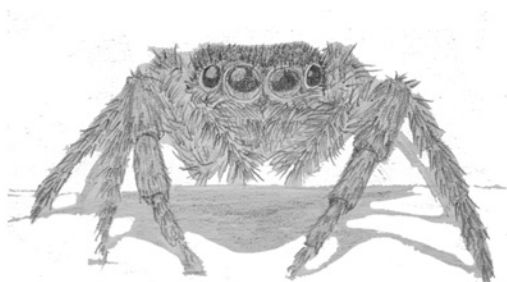
PAJĄKI I KOSARZE

Cztery spośród **56 stwierdzonych gatunków pajaków** i **4 gatunków kosarzy**, figurują na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Są to:

Heriaeus graminicola,
Marpissa radiata,
Philodromus albidus,
Philodromus praedatus.

Jednocześnie należy nadmienić, że stwierdzono **3 gatunki, które nie były dotychczas zidentyfikowane na terenie miasta:**

Heriaeus graminicola,
Philodromus praedatus
Tetragnatha pinicola.

Rozciągnik natrzciny
Marpissa radiata

Philodromus albidus

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

WODNE BEZKRĘGOWCE

Zidentyfikowano 21 gatunków
słodkowodnych bezkręgow-
ców. Wśród nich zostały
wykryte m.in.

złotoczek rogowy

Planorbarius corneus

Złotoczek rogowy

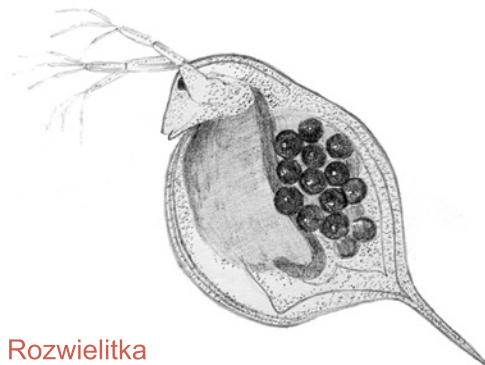
Planorbarius corneus

dafnia (rozwiłitka)

Daphnia sp.

W tym roku widywano również
pijawki Hirudinea

Rozwiłitka
Daphnia sp.

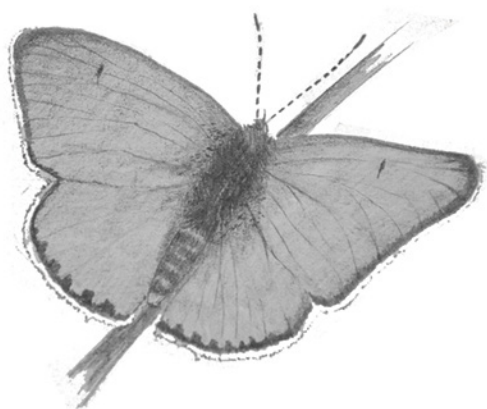
PARK FOSA I STOKI CYTADELI

MOTYLE DZIEENNE

Zidentyfikowano 10 gatunków motyli, będących przedstawicielami 4 rodzin:

Hesperiidae (1gatunek),
Pieridae (2 gatunki),
Lycaenidae (3 gatunki),
Nymphalidae (4 gatunki).

Do najciekawszych z nich należą: **mieniak strużnik** *Apatura ilia* oraz **czerwończyk nieparek** *Lycaena dispar*, gatunek chroniony w UE w ramach sieci Natura 2000.

Czerwończyk nieparek
Lycaena dispar

Badania entomologiczne

Warszawa 14-16 czerwca 2019

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

RYBY

W trakcie badań ichtiologicznych
stwierdzono **2 następujące**
gatunki ryb:

karaś srebrzysty

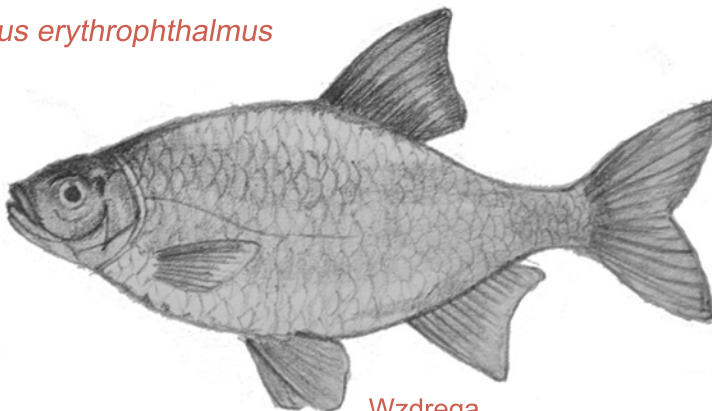
Carassius gibelio (obcy gatunek
inwazyjny)

wzdręga

Scardinius erythrophthalmus

Uczestnicy w trakcie badania ryb

Wzdręga
Scardinius erythrophthalmus

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

PŁĄZY

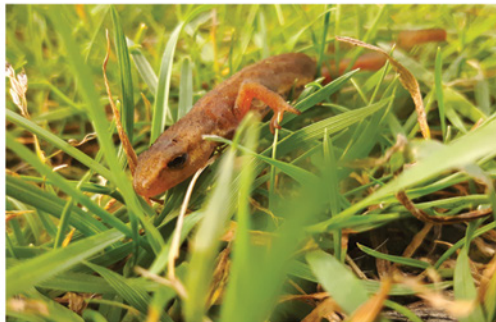
W ramach inwentaryzacji
BioBlitz na terenie parku
potwierdzono występowanie
2 gatunków płazów.

Wśród nich znalazły się m.in.
traszka zwyczajna
Lissotriton vulgaris

ropucha zielona
Bufo viridis

Poszukiwania płazów

Traszka zwyczajna
Lissotriton vulgaris

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Dzięcioł białoszy
Dendrocopos syriacus

PTAKI

Najciekawszymi spośród **38 gatunków** zidentyfikowanych w ramach akcji są:

dzięcioł średni

Dendrocopos medius

dzięcioł białoszy

Dendrocopos syriacus

słowik szary

Luscinia luscinia

muchołówka żałobna

Ficedula hypoleuca

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

NIETOPERZE

Rejestracja sygnałów echolokacyjnych nietoperzy wykazała obecność **5 gatunków**.

Wśród nich znalazły się m.in.

mroczek późny

Eptesicus serotinus

karlik malutki

Pipistrellus pipistrellus

karlik większy

Pipistrellus nathusii

borowiec wielki

Nyctalus noctula

Karlik większy
Pipistrellus nathusii

Mroczek późny
Eptesicus serotinus

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

SSAKI

Podczas poszukiwań terenowych odnotowano **3 gatunki ssaków**.

Wśród nich zostały stwierdzone:

kret

Talpa europaea

jeż wschodni

Erinaceus roumanicus

kuna domowa

Martes foina

Kuna domowa

Martes foina

Warszawa 14-16 czerwca 2019

PARK FOSA I STOKI CYTADELI

Tegoroczna edycja BioBlitz dostarczyła wielu zaskakujących danych oraz udowodniła, że to nie tylko niezwykle miejsce pod kątem historycznym, ale również przyrodniczym.

Do sukcesów czerwcowej edycji BioBlitz warto zaliczyć udokumentowanie kilku nowych gatunków, nie obserwowanych wcześniej na tym terenie, a nawet w Warszawie.

Zarząd Zieleni
m.st. Warszawy

Realizacja:

OGÓLNOPOLSKIE
TOWARZYSTWO
OCHRONY PTAKÓW

Eco**Studio**

Teksty: Joanna Szczepanik

Zdjęcia Łukasz Poławski
Katarzyna Suska
Joanna Szczepanik

Rysunki: Adam Dmoch (ptaki)
Joanna Szczepanik (pozostałe)

Konsultacja: Anna Lisowska
Dorota Ochocińska
Tomasz Niewczas
Piotr Ostrowski
Łukasz Poławski

Druk: EURO PILOT Sp. z o.o.

ISBN 978-83-89830-35-7

Zarząd Zieleni m.st. Warszawy
ul. Hoża 13a
00-528 Warszawa
<http://zzw.waw.pl>

ISBN 978-83-89830-35-7

Warszawa 2019